

Bon haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će!

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa žo kóždu žobotu w Smolerjez knihiczsyczerni w Budyschinje a je tam sa schiwołtětnu pschedyplatu 40 pj. dostacž.

1. njedžela po žwiatej Trojizy.

Cul. 16, 19—31.

Każ hižom na wýzokich žwiatych dnjach kschesczijanskeje zyrkwe a na wschéch njedželach wot hodowneho hacž do žwiatkowneho czaža wschitke njebjeske wězy, wo kotrychž blyschimy, hluvoko do zyłego człowiskeho žiwjenja a do wschéch semſtich wězow pschimaja, niz jeno troscht a posběhowanie ſkiczeja, ale tež wutrobu kóždeho khitneho požlucharja roszwěczeja a wyschisce a rjeńsche pschižluschnoscze a sacžuwanja w njej sbudžuja, tak na njedželach po žwiatej Trojizy dale žwětko kschesczijanskeho pôsnacža na wschitke człowske wězy pada.

Jesuš je sa wucžerja wot Boha pschischoł, kaž je žamón jedyn s jeho njepschczelow pschipósnal. Wón móznie wucži wo wschitkach njebeskich wězach a wo wschitkach semſtich. Wón je Sbóžnik hižom we žwojej wucžbje, niz hakle we wumrjeczu na kschizu, a jeho kłowa ſu wulke ſkutki. Wón rěčzi — a žiwjenje nastawa, hdžež jeho kłowo do žaneje wutroby ſkutki czeri.

Njeje to ſkutki, tak wo bohatstwie a khudobje wucžicž kaž Jesuš w pschirunaju wo bohatym mužu a khudym Lazaru? Schtož je w snathm jadriwym kłowieje s frótka wuprajil: „Schto pomha człowjekoj, hdž by wón runje zyły žwět dobył a pak na žwojej duschi ſchłodował? Abo schto móže człowjek ſu wumozjenju žwojeje dusche dacž?” to Jesuš s tutym wulkim pschirunanjem w živých barbach psched wocži staja. Wón chze bratrowsku luboscž do wutrobow

płodžicž. Wón chze, so by hinał a lepje stało na žwěcze a we wěcznosći. To nježmě bycz, so tajki khudý Lazaruž bjes pomožy kaž pož psched wocžomaj bohateho leži a so bohaty po žiwjenju we wschédných wježelach dyrbi w žałosći a czwili bycz, we wěcznej nusy. Pschecžiwo temu Sbóžnik człowjestwa žwój hłów posběhuje. Wón je žo wjèle prózował, bohatym do žwědomnia rěczecž. Prošył je a wabil, kaž jeno wón ſamože: „Moje džecži, tak czežko je, so, kotsiž ſwoje dowěrjenje na bohatstwo ſtajeju, do Božeho kralestwa pschiždu!” A zyłe w jeho myžli je Jan pišał: „Schtož žwojeho bratra njelubuje, kotrehož wón widzi, tak móže tón Boha lubowacž, kotrehož wón nije widzi?” Tak ležesche psched durjemi bohateho muža khoru Lazaruž, zyłe pomožy potřebny! A tón bohaty móžesche jeho tajkeho we žwojej bliſkoſci widzecž a njepomhacz, ani klužobněho póžłacž ani na njeho pomyslicž! Kajka tupoſež! Tež hluvoſež! A hdž by tón hubjeny psches žwoju winu do žwojeje žałosče pschischoł był, haj hdž by wón ſu pschecžiwo bohatemu muzej ſlē pscheschoł był, kajka kamjeńtna wutroba ſu temu kluſcha, mrějazemu njewodacž a požlednju pomož njewopokaſacž! To je czěmnoscž, kotaž ſo na žadyn pad s pobožnosći a s twarjenjom na Abrahama njeſnjeſe. Deno hdž je bohaty muž Lazaruž a jeho hubjenſtwo ſazpił, je wón mohł tak nježmilny bycz. Jan to wopiszuje w 1. liseže (2, 11): „Schtož žwojeho bratra hidzi, tón je w czmje a kholdzi w czmje a njewě, hdže wón dže; pschetož czma je jeho wocži ſaſlepila.”

Jesuš a jeho pôzli nježku bjes wuspěcha ſa luboscž

wojowali. Jesušowa khudoba w žlobje a w zušym rowje, jeho žmijercz na kschizu, pod kotrymž wo jeho draſtu loſowachu, wo to jeniczke, schtož mějesche, je khudym a khormi lēpsche czaſhy pschinjeſla. Hdyž niz wschitzu, tola wulka liczba ludzi to roshmi, so „człowiek widzi, schtož psched wocžomaj je, tón ſenjek pak widzi wutrobu”, a so móže człowiek pschi ſwonkownym ſbožu ſhubjeny bycz, ale tež pschi najhóſchim njeſbožu ſkonečnje ſbožowny.

Muž! nětk na Napoleona ſpominam. Tajki wulki muž! Tajki dobywař! Ale won njebe duschny. To běſche jeho pad. Hdy by jeho w Budyschinje po přenim dnu bitwy pola Budyschini jedyn moril był, bychu to mnosy jako Bože wodženie a tajki ſtuk ſa prawy abo tola ſa ſpomožny wobhlaſati.

W lěcze 1813 je ſławny miſionar a lekar Lewingſtone rodženy. Won bě khudy fabriſki dželaczer. W lěcze by do fabriki khodžil. W ſymje by ſ knihow zuse rěcze a ſkonečnje lekarſtwo a bohawuczenoſcz naukuňl. Won je hiſhce dale czahnył hacž Napoleon, a luboſcz ſ najhubjenskim ludžom, ſ wbohim czornym, jeho na puezowanja psches Afriku wabjescze, hdyž je w lěcze 1873 wumrjeł. Jego czorni ſlužobni jeho czelo 200 mil daloko hacž ſ morju donjeſzechu, a jendželska kralowa da jeho pódla jendželskich kralow we Westminſterſkej zyrkwi w Londonje hrjebacz. Tajki ponizny muž! Tajki khudy! Ale won běſche duschny. To běſche jeho powyſchenie. Hdy bychu jeho czorni w Afrizy morili byli, to bychu wschitzu ſa hrěch a njeſbože wobhlaſati.

W Hamburgu ſo Amalia Sieveking, bohata dobroceřka a ſaložerka žónſkeho towarzſta pomož ſa khudych, w 1859 w kaſchizu kaž najkhudscha, niz ſ rjanym wyžokim, ale ſ plonym krywom, hrjebacz da, ſo by w ſmijerczi a rowje hiſhce wo bratrowſtwe ſ najhubjenschimi ſwědečila.

Tajke bratrowſtvo mjes bohatymi a khudymi, to je po Jesušowej woli, po jeho wucžbje a po jeho ſnamjenju.

O Božo, wumoz naž wot hordoscze, tupoſcze, hlupoſcze a njeſmilnoſcze! Daj luboſcz ſ njebeſz nam do wutroby! Sczin naž wschitkich ſa bratrow a ſotry! Pomhaj nam, ty ſwěrny Božo! Hamjen.

T. w B.

Rhērlusich ſa dženknisiche ſczenje:

Luk. 16, 19—31,

po wulſich Lipſcžanskih ſpěvařſkih pscheloženj.

Hlož: O wěčnoſcz, ſlowo hrimanja —.
O ludžo! ſemje króſki czaſz
Na delžu wěčnoſcz wjedże naž,
Do njebej abo hele.
Kaž nětk je, pschezo njebudžę;
Lescz njeſcheczela wobſtajne
Nam ſyczze tajne ſczele,
Kaſ we nich ſlepé wutroby
By ſtorhnył ſmijerczi do khlamy.

Lóſcht hrěcha bórſy nimo je;
Duž ſ plomjenjow rži wołanje,
Wo khlodženje ſo proſby,
A bykli jeno ſ kapczicžlu;
To pak njej wjazh móžno tu:
Jow njeſhu ſenjske hložy,
Hdyž nam, o ſwěrny Sbóžniko,
Sso hiſhce ſbóžnoſcz ſlicži ſo.

Tam potom wocži ſběhače,
To myſlicz pak je pschepoſdže,
Schtož prjedy njeſcze chyli:
Dacž temu ſwoje wutroby,
We kotrymž wěčnje ſbóžni ſmý,
Hdyž pokutni ſmý byli;
Tam pak je nimo hnadny czaſz
A wěčna ſchraſa trjechi nož!

Wſmi wucžek w klinje Jesuſa,
Tón jeno połny ſmilenja
Te duscham wſchém a tebi!
Haj tym, kiž wěrja do njeho
A jemu zyle ſhwycza ſo,
Džel dobry wola ſebi.
Hdyž khodžiſch w Chrysta ſwětloſczi,
Cze junu hela njeſali.

Mi ſpožcz, schtož widzi Abraham,
Njech to, schtož twoji ſbóžni, mam,
Kiž ſ khalbu ſluža tebi;
Haj czi, kiž heli czeſnyczu,
Psched twojim trónom mlódní ſu,
Tych nětko njebojo debi.
Sa tole wſcho ty voda ſo:
Mje wumoz, lubſchi Sbóžniko!

Schtož hiſhce budu na ſemi,
Njech wutroba tam ſczele czi,
A ſlyschi twoje ſłowa.
Ty ſenjek ſy ſa raj njebeſki,
Kiž ſ dobom ſobu wobſedži
Tež ſluže hele doła;
Nětk wjazh džiwow trjeba njej:
Sa wěrju jeno Sbóžniko!

K. A. Fiedler.

Woporna luboſcz.

Njeboh Ahlfeld, we ſwojim czaſu ſnaty žohnowanu duchowny w Lipſku, běſche ras ſ kwojemu hojenju w kupjelach w Salzbrunnje. Duž pschiindže powyſeſz, ſo je njeſaloſko w měſtačku wohén był. Nětk ſo proſtwa cžinjeſche, ſo by ſo ſa khudu, czežko potrječenu gmejnu mjes wopýtarjemi kupjel hromadžilo. Ahlfeld njeſdaſche ſebi to dwójny kaſacž; pschetož won mjeſeſche czoļu wutrobu. Kucze won wokolník ſeftaja a naſtatu nuſu w nim wopíza. Dohlaďowař kupjel a gmejnſki prjódſtejer, wuſlužený major, jón podpiſaſtaj a majorowy ſlužobník, starý ſeržant, bu wupóžlaný, ſ piſmom po zylým měſtačku ſběracž.

Tsi dny won we ſwojich ſwobodných hodžinach horje a dele běhaſche; a to njebeſche žana malicžoſcz. Hdy by ludži njenaſchol, by tež druhí a tsecži króč ſ nim pschischoł. Kóždy wjecžor by ſ Ahlfeldej pschihadžał a prajík: „Sſtyschcze, ſně ſu dobre byk!“. Potom byſhtaj ſicžiloj; won by pjenjeſy na blido ſeſadžał a Ahlfeld kwitowař.

Tako bě tsecži džen ſwcho wobhodžene, duchowny ſ njemu džesche: Nětk chzu wam woſchu prózu ſaplacziež; prajeſe mi ſiaſnje, ſchto ſcze po ſwojim měnjenju ſaſlužiſ? „Mižo“, běſche ſeržantowe wotmolwenje, „moje pueže dyrbja mój pschinostk bycz“. Ahlfeld džesche: „Mój luby, wž wěſcze ničo wylie ſimacze, ja chzu wam ſ wutroby rad pschitojne ſarunanie dacž.“ Tamny pak pschi tym wosta a woteńdže.

Wjecžor Ahlfeld mjes ſwojimi ſnatymi ſedžesche. A jako ſo

edyn praschesche: „Kaha dha je wascha sberka wupadnyka a schto je najbohatscho dal?“ wón wotmolwi: „„Bohata je byla a majowow seržant je najwiazny dal.““ „Kak to?“ ſo džiwajio praschachu. „„Na,““ džesche Ahlfeld, „„tón je tsi dny ſwoju dobru wolu, ſwoj ſwobodny čaſ, ſwojej nosy dal a pódla wsché te kigale woblicža a miersaze rěcze do ſo ſtyka, na kotrychž pschi tajich ſkladnoſčach njepobrachuje, je pschi wſchém tym wjeſeſky a niewoſtudly wostał a nijeſe ſa ſwoju prózu žaneho cjećwjenego pjeſnežka wſat.““ Wſchitzh mjeſčaču; napschečzivo temu ſo niežo prajicž njedaſche.

Pjeniesh we ſkužbje luboſče ſu wjele hódne. Wjazh paſ hacž ſlotu a ſlěboro placži wutroba a wožoba. Ale tež k ſberanju naſtork dacž a jo do ſlutka ſtajicž, kaž Ahlfeld to činjesche, je něſchtu jara rjane a džakahódne.

Druhdý paſ je tež to napominanje jara wužitne, fiž je ras Emil Frommel, bhwski dwórfki predař w Barlinje, dał. Wo tym duchownym Blankmeister žortniwje powjeda:

Gustav Adolfski ſwiedżeń běſche w Draždžanach a k temu běchu ſebi po Frommela ſa ſwiedzeňſkeho predařja ſchli. Tón roſymjeſche, ludžom wutroby hnucž a ſhrečž. Taſo wón w Knjeninej zyrfwi w Draždžanach na kletžn ſtejeſche a pódla 5000 ludži k jeho nohomaj a hlowje ſedžachu, ludžo, na kotrymž žaneje nuſh widžecž niebě, ſebi wón pomysli: „Eži móža dženſa prawje do mōſchnje pschimnycž“. Duž wuſtupi a prawje naležnje na wutrobu połoži, radſcho něſchtu wjazh hacž mjenje woprowacž. „Pbji, pschečeſlo“, wón džesche, „wotewr ruku a wutrobu. Daj tež hnydom a njepſhemyluj ſebi doļho. Hdyž džecži w ſhmje ſněhovu kulku w ružn džerža a ju hnydom njecžiſnu, potom wona tacž pvečnje. Hdyž ſy ſebi pschedewſał a čheſč ſnanu dwazycži hriwnow pschi wonhicžu ſa Gustav Adolfſke towarzſtwo daricž, dha ſebi to njeromysyluj, ale ežiń to hnydom a njecžakaj, hacž domoj dónidžesč; pschetož hdyž domoj pschińdžesč, ſu hižom pječ hr. mjenje, a jutſje ſu jeno džeſacž hr. a ſa jutſiſhim jeno pječ, a ſa dwě njeđzeli ničo wjazh njedaſch. Ežiń taſ, kaž tamny měſčjan w Stutlgarcze, fiž tež tele ſlōwo ſklyſchesche. Wón do klapalnje pschińdže, mi něſchtu do ruki učožesche a džesche: „To je moja ſněhowa kulta; nětk paſ precž ſ njei.“ A ſchto bě nutſkach? „Tybzaz hriwnow!“

Taſ predař rěcžesche, a nětk dyrbjał ty widžicž, kajke po ſměřeníje psches woblicža pschipožlucharjow ſjedž, a ſak nětk tam pschi zyrfwiných durjach te ſněhove kultu lětachu — hacž runje bě w juliu. Hdyž běſche ſo ta ežrjoda roſběžala a běchu wſcho hromadu ſmjetli, dha bě to hromada wot 2500 hr. Hladaj, to je kulkowanje ſa wulſich — pschi někotrym misioniskim ſwiedzenju, pschi někotrej kollekcze masch ſkladnoſč k temu. Duž ſwucžuj ſo, luby pschečeſlo, w nim.

Wospjetne Bože warnowanje.

Šſlowa ſwiateho piſma w žiwenju pschezo na ſpodžiwe wachnje dopjelnjene namaſam. W ſibowych knihach 33, 29—30 čitasch: Hloj, to wſchitko ežini Boh dwójzy abo tsi króč ſ kóždy, ſo by jeho duschu wróčiſ wot ſkaženja, ſo by byl roſběčeny ſe ſwětlem žiwyh. S tym je prajene: Boh žaneho hręſhnika bjes warnowanja ſe žiwenja prieč njevoſmje, ale jeho najprjedy wjazh króč ſ wulſeje nuſh wutorhnie, ſo by ſo naſkaſał a poſtu ežiniš, taſ doļho hacž ma hisheče hnadny čaſ. Hdyž paſ člowjek na tute warnowanja njekedžbuje, potom pod Boži wótry ſuđ padnje a ſa njeho žana rada wjazh njeje.

Hrubi, njewerjazy člowjek bě ſo woženil. Bóřy mloda žona ſhoni, kajkeho njedocžinka běſche ſebi ſa muža wſala; wſcha jejna wjekeloscz bu do ſrudobu pschewobroczena. Huſežiſho by ſpýtał, ſwojeho muža pschečeſlniſcheho a khmanischiſcheho ſčinieč. Ale město wotmolwjenja by ju mandželski do woblicža fleſnýl. Taſ

dyrbjeſche mjeſčecž a ſle ſ dobrým ſaplačzowacž a pschi tym ſčerpliwa ſwaje brěmjo dale njescž. Duž paſ Boh ſam lawa ſkludžicž a žonje polóżnoſč dacž pýtaſche. Raſ tute hrube mužiſko ſ pschatra dele padny, ſa morweho ležo wosta, tola paſ ſaſo k ſebi pschińdže, ale na ſwoje ranę mějesche wjazh měžazow ležecž. Pschi ſamym budžiſche ſo ſ nim ſtało bylo. To bě to prěnje warnowanje Bože. Tola wone niežo njepomhaſche. Wón tón ſtarh wosta. Něhdže 10 lět poſdžiſho ſe ſchtoma na mjeſku ſemju padny, runje pódla wulſeho wótreho ſamjenja a ſebi žaneje ſchody njescžini. Čedma bě ſo tole ſtało, duž wot ſwojeje daloko w zuſbje býdlazeje czech ſiſt doſta, w kotrymž tale to piſasche: „Njeje ſo eži ničo ſle ſtało? Mi ſo džiſeſche, ſo ty ſ wypožokeho ſchtoma runje nimo ſončoſteho ſamjenja padny. Dwaj jandželej pódla ſtejeſchtaj a jedyn džesche k druhemu: „Njebudžiſche tu ty pódla ſtał, budžich jeho na tutym ſamjenju roſraſhł.“ Tu jeho Boh druhi króč wolaſche; tola tež tutto warnowanje wón ſazpi, wosta bjesbóžny a njewerjazh a ſazpiwaſche wſchu dobru radu duchowneho a ſwojeho pschečeſlſta.

Duž tſecže njesvože na njeho pschińdže. W bróžni ſo ſaſo čiſný a czechke wrota ſo na njeho walichu. Kéždeho druhoho budžichu ſmjaſeč dyrbjał. Wón paſ žiwy wosta a hroſnje ſakrujo a hanjo wulſhy. Ale tež tutón tſecži hłók Boži jeho njepſheměni. Něſchtu měžazow poſdžiſho ras wjecžor zyle ſtrowy lehnyč džesche a naſajtra rano jeho jako eželo we kožu namaſachu. Trójz wolkany, ſo by ſo wot ſkaženja a ſleho pucža wróčiſ, běſche nětko tola ſkonečnje bjeſe wſchego pschihotowanja do ſmjerce a psched Boži ſuđ dyrbjał. Tehodla njesabudž: Dženſa, hdyž jeho hłók ſklyſhice, njestwjerdžice ſwoju wutrobu. Kotry króč paſ je Boh tebje hižom warnował?

Bož je rěčaſ.

W Hohenzollerñskim muſeu w Barlinje ſu kóſki, fiž ſo ſmjerne kóſki mjenuju. Wo nich ſo tole powjeda:

Hdyž Wulfi Kurwjerch w Barlinje knježesche, ſo tam kravany ſlutk ſta, fiž wulſe roſhorjenje ſbudži. Młoda a jara rjana holza, wo ſotruž ſo dwaj wojaſai pržowaschtaj, bu ſkonzowana namaſana. Wobaj wojaſai buſchtaj ſajataj. Sedyn wot njeju, Ralf ſ mjenom, běſche njefutk tež woprawdze wobeshol, dokelž bě na ſwojeho towarzſha, ſ mjenom Alfred, žarliwy, kotremuž bě holza bôle pschiſhlena byla. Wobaj buſchtaj po tehdomniſchim waschnju na wſchelake waschnje ſ gratani cžwilowanaj, tola paſ ſo žadyn wot njeju njefutka njewuſna. Ralf přejeſche wſcho do cžista, tón druhi paſ pschida, ſo je wjecžor prjedn ſ tej holzu rěčaſ, ſo paſ je ju w dobrým měrje wopuſtečiſ. Kurwjerch na to wobſamkný, Boži ſuđ ſpýtač; wojaſai mějeſchtaj wo ſmjerč ſkifowacž. Tón, fiž ſmjeje najmjenje wóčkow na kóſkach, ſmjeje ſo ſa mordarja wobhladacž a wotprawicž. Kurwjerch ſam pschińdže, ſo by pschiſhlaſwal, hdyž budžetaj wo ſwoje žiwenje kóſki hracž. Ralf mějeſche najprjedy hracž a wón čiſný ſ dwěmaj kóſkomaj dwójzy ſchěſč, potajſkim hromadze dwanacže, to najwyschſche, ſchtož móžesche doſtač. Alfred, tole wohladawſchi, na ſwojej koleni padny a wołaſche: „Wſchewomózny Božo, ty wěſh, ſo bym bjes winy, ſchfituj mje!“ Na to wón kóſki taſ ſylnje čiſný, ſo by jena do dwěju kruchow roſtřečepi. Ta ſyla kóſka poſta ſchěſč, taj kruchaj paſ ſchěſč a jedyn, wſcho hromadze potajſkim tſinacže. Wſchitlich nad tym ſtrach ſapopadze, fiž ſo hisheče powjetſchi, hdyž ſo Ralf, kož wot blyſka dyrijenj, na ſemju ſwjeſe. Halle ſ wulſej pržu ſo jemu ſiſt ſapopadze ſaſo wróčiſ, a nětko ſo wón wuſna, ſo je holzu woprawdze ſkonzowal. Kurwjerch paſ wſchón hnuty rjeſný: „Tu je Boh ſam rěčaſ!“

Bóh njevinu na s'jawne pschinjeſe.

Pola Waldenburga w Schwizy leži khěžka na horje, s fotrejž daloko do Badenskeje widzisč. W symje je khěžka príšdna, w lécze pak w njej wucžený knjes, s mjenom Burkhardt, býdlesche. Nas, hdyž bě jara čopko, k. Burkhardt we ſwojej ſahrodzy ſedžesche a psches dalokowid do Badenskeje hladasche; tam ſo hrmasche a blyſtasche a blyſki létachu překl a po dołhoſeſi. Na jene dobo woheň s mróčel padny a hnydom na to ſo dwór palesche. Burkhardt ſebi džen a hodžin teho njesboža napiža a s tym bě ta wěz ſabyta.

Nahymu Burkhardtas w měſče pola ſwojeho pschecžela ſedžesche, kž bě jako ſmilny darczel ſnat. Runje w tym ſedřený burik pschistupi a ſkoržesche, ſo je jemu w lécze njevidro zylý dwór ſapališ, a ſruwa a koſa a wscho je ſo ſpaliko, jeno dwě ſwinjeſci je mohk wutorhnež; duž chžyl ſmilny knjes tak dobrý býž a jemu jaſmožinu wudželic. Šmilny měſchežan pak wotmolwi: "Tajlich proſcherjow wjèle pſchilhadža, kž mje něſhto naręcža; ja chzu ſo napraſchowac, pſchińdže ſa thvžen ſaſo." Bur džesche: "„Ta daloko wot tudy w Badenskej býdlu a kym tu w Baselu činic měl; ſaſo pſchińc njemóžu, ſmilce ſo dženža, luby knježe!“"

Knjes Burkhardt, to blyſchawſhi, ſwoje knižki wucžahný a ſo bura ſa dnjom a hodžinu teho woheňa praschesche. To ſo trjechi a wón bohaty dar dosta.

Po někotrym čažu Burkhardt a jeho pschecžel w Badenskei pucžowaschtaj a tež do ſtron naſcheho wotpaleneho bura pſchińdžeschtaj. Tam ſhonichtaj, ſo je tón ſamý dla ſapalenja woſkoržený, dokelž ſo na njeho tukasche, ſo je ſwój dom ſam ſapališ. Duž wsa Burkhardt ſaſo ſwoje knižki, džesche k ſudniſei a jemu powjedaſche, ſchtož bě widžal a ſebi napižal, a tón bur bu wusprawný a puſčený.

Runje tak tež Bóh ſ njeviſ hlaſa a we ſwojim čažu njevinu na ſwětlo pſchinjeſe.

Bacžonowa ſmilnoſć.

Na třeſche staréje burskeje khěže bě hižom wjèle lét bacžonowe hnědo, a kóžde našežo pſchilecžiſchtaj bacžonaj, ſo býſchtaj to wulſe hnědo ſaſo ſa wobhydlenje pſchihotowaloj. Tam býſchtaj potom ſwoje mlode měkoj. Staraj býſchtaj husto ſweřcha na ſwojim hnědze ſtaſoj a klepotalo, kož býſchtaj ſo teho měſtna wjeheliſoj, hdyž býſchtaj telko wjèle mlodynch bacžonkow wotkuſlaloj; a te mlode wjehelichu ſo tež a ſpěwachu ſebi wſchelake rjane bacžonowe ſchtucžki.

Ras w lécžu ſo ſta, ſo běchu ſebi wſchitzý wježni na pola wuſchli a jeno pžy te dworh wobwachowachu. Duž pocža ſo na wězi na jene dobo ſchurmowac a wohnjowa truba trubjeſche woheň. „Woheň! woheň!“ ſo na wſchech haſzach wołaſche a naſtróženi wježni khwatažy ſ pola pſchihnahcu. A hlaſ, runje ta khěža, ſotraž bě hižom někotry wichor wudžeržala a ſotraž měleſche, kož ſudžo měnjaču, pſched wohnjowym njesbožom dla bacžonow wobarnowaná wostac, ſtejeſche w plomjenjach. Hižom rjady padachu a bacžonowe hnědo we wulkim wohnjowym ſtrasche ſtejeſche. Vědma bě ſuhodam móžno, najnuſniſhu domjazu nadobu ſ doma wurumowac. Srasom bacžonaj ſ dalokich hataňch ūkow pſchilecžiſchtaj. To býſchtaj staraj mlodynch bacžonkow, woſolo ſotřichž hněda hižom woheň ſ dyhom ſapasche. Někotre rasý staraj woſolo palazeho doma ſetacchtaj. Potom pak nutſ do ſameho plomjenja leczeschtaj a hnydom bacžonka ſaſo pſchilecži, mlode w pſku njekeſche a jo w ſahrodze na ſchom dele puſčený. Potom ſo ſaſo ſběhny, do woheňa leczesche a druhe mlode ſbožownje won pſchinjeſe a jo k temu prěnjemu połoži. Tsecži ras do woheňa a dyma leczesche, ſo by tež to tsecže ſmijertnej strachocže wutorhla. Ale nětk ſudžo

podarmo čžakachu. Wona ſo njevróči, ale pola mlodeho we wohnju ſwój kónz namaka.

Šmilny bur tej wumozenej njebožatžy k ſebi wsa a jej wotkuſla, a tej ſamej na dworje mjes ſokoschemi a huſami khodžeschtej, hač býſchtaj wotroſtej a mōžeschtaj ſebi ſwoju zyrobu ſamej pýtacž.

„Šmilny ſo pač ptacžk nad ſwojimi mlodehy, kaf chžyl njebijefki Bótz ſwojich wbohich džecži ſabycž!“

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

S Buſez. Rjany džen to býſche, ſwjetkowna wutora. Móbre njebjio wýſche naſ, wježele ptacžki pod njebjom Bohu čjeſeſ ſpěwajo a pruhi ſlónza wſchitko pſchekražnjeſche na ſemi, ſawěſče, rjeñſhi čaž ſebi mižionski ſwjetdžen w Buſezach wupytacž njemóžeſche. Šdaloka a ſ bliska běchu ſudžo pſchihwatali, ſo býchu ſobu ſwječili mižionski ſwjetdžen. To je nam ſaſo dopokas, ſo wobhydlerjo we Lüžizy ſo hiſhče ſajimuja ſa dželo mjes pohanami. — Na wſchech pucžach běchu čežne wrota natvarili. Plečiſiñ a khoroje haſy a khěže pýschachu. Tež zyrkej mějeſche wopravdže wožobnu pýchu. Puež pak k Božemu domu poſaſachu rynki ſelených brěſow. Hdyž ſo ſapocža na wýſolej wězi ſwoniež, hlaſ, dha čežnjeſche kražný čaž pſches Buſez. Woſolo 1 hodž. to býſche. Prědku wohnjowa wobora, potom ſchulſte džecži, hudžbna ſapača ſ mložinu a napoſled wojerſke towarzſtwo. Woſolo 2 hodž. ſapocža ſo ſerbſka Boža ſkužba. Knjes farař Wicžas předowasche ſ ſapocžtoſkých ſtutkow 16, 9, hdyž ſo wo Pawołowe widženje jedna. „Pſchińdž dele do Mazedonskeje a pomhaj nam.“ Woſolo 4 hodž. bě němske předowanje. Knjes farař Hauffa ſ Wósporka wo ſeſužových ſkowach ſe ſeženja ſwji. Žana rěčeſche: „A ja, hdyž po wýſcheny budu, poſzahnui ja wſchitkých k ſebi.“ Rjenje býſchtaj rěčníkaj ſwój nadawk dokonjaſoj. Zyrkwiſki khor ſpěwasche: „Sswjate, knjes Žebavoth, je twoje ſkowo“ a „Sso ſraduj, ſraduj kſhesčzanſtwo“. Po ſemſchach ſo ſa mižionſtwo 476 hr. wopravasche. To je ſwjeſzelaze a dopokaſuje, ſo tež we wulſej wožadže prawy ſwjetkowny duch w nježelskich předowanjach a pſchi druhich ſkladnoſeſzach ſo pýdžicž hodži.

— Šandženu nježelu ſo rjany pomnik na ſrwawne wojowanje pſched 100 létami 19. meje na dubowej horje pola Wýſokeje požwjeſci. Pſchi wſchém hubjenym wjedrje bě ſo na 5000 ludži ſechlo, něhdže 60 wojerſkých towarzſtom. Požwjeſčazu rěč mějeſche knjes farař Gólcž ſ Rakez na ſaſožku Božeho ſkowa: „Te Bóh ſa naſ, ſchtó móže pſchecživo nam bycž?“ Pſchedžyda pomnikoweho komiteja, knjes krajny radžicžel Hegenscheidt, poſa ſa tamne ſrwawne podawki, kajkež běchu ſo měle, wunjež ſlawu na ſrala a khěžora a pſchepoda pomnik pſchedžydy Schězenčanſko-Hermančanſkemu wojerſkemu towarzſtu, knjeſej wucžerjej Beckerej, kž jón ſ hnutym ſlowami pſchewſa. Regimety, kž běchu tudy wojovalé, poſožidu na pomnik dopomjenjske wěnzy. Gauſtupjeř woſrjeſneho wojerſkeho pſchedžydy ſa Budyski woſrjež, knjes Huhn, pſchepoda pjenježny pſchinioſký k hlaſanju pomnika. Sa wſchitko ſo k. wužer Becke podžakowa a ſ wuspěwanjom khěrluſha: „Njech Bohu džakuje“ — a ſ modlitwu ſo rjana ſwjetocžnoſeſ ſkoneži.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchech pſchedaſtvařiach „Sſer b. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtačž. Na ſchtfworečſeta ſlacži wón 40 pj., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 pj. pſchedawaju.